

วิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าไทยรายภูมิภาค

ประจำเดือนเมษายน 2565

กลุ่มพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

กองนโยบายการสร้าง competitivenessทางการค้า

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

โทร. 02-507-7894, 02-507-8501, 02-507-6489

E-mail: tpso.localeconomy@gmail.com

ภาคใต้

จังหวัดยะลาเตรียมยื่นคำขอ มังคุดในสายหมอกเบตง เป็นสินค้า GI

มังคุดในสายหมอก ปลูกในพื้นที่ได้สุดของประเทศไทย อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีพื้นที่ปลูก 250 ไร่ โดยเกษตรกรชาวสวนมังคุดนำเทคโนโลยี การบริหารจัดการสวนสมัยใหม่มาใช้ เน้นทำเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ด้วยการทำเกษตรอินทรีย์ เพื่อสร้างผลผลิตที่ปลอดภัยไร้สารพิษ รวมถึงลักษณะ ภูมิศาสตร์ และอากาศของอำเภอเบตง ทำให้ผลมังคุดมีลักษณะเนื้อแห้ง ถึงแม้จะเก็บสุกจนชั่วแฉงแล้ว ยังสามารถเก็บไว้ได้หลายวัน และมีความ หวานอร่อยตามธรรมชาติ ด้วยความโดดเด่นจึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “มังคุดในสายหมอก” ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ไทย จังหวัดยะลา ครั้งที่ 1/2565 จัดโดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ยะลา ได้มีมติเห็นชอบให้ มังคุดในสายหมอกเบตง เป็นพืชชนิดใหม่ที่จะยื่น คำขอ GI โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา จะดำเนินการจัดทำรายละเอียด เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อบรรจุเป็นพืชที่ยื่นขอขึ้นทะเบียนสิ่ง บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดยะลาต่อไป

291,951 ตัน ตามลำดับ โดยพบว่าการส่งออกมังคุดสดของไทยกระจุกตัวใน จีน และเวียดนาม สองประเทศมีสัดส่วนร่วมกันมากกว่าร้อยละ 90 ของ มูลค่าการส่งออกมังคุดสดของไทย

ปัจจุบัน จีนให้นำเข้ามังคุดจากต่างประเทศ อาทิ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมา และเวียดนาม เป็นต้น ถึงแม้ว่าผู้บริโภคจีนจะนิยมมังคุด ไทย แต่ในอนาคตไทยอาจมีคู่แข่งที่มีความได้เปรียบทั้งด้านราคาและ การขนส่ง เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องจึงต้องเตรียมรับมือด้วย

ทั้งนี้ ตลาดส่งออกอื่นๆ ที่มีศักยภาพสำหรับการส่งออกมังคุด โดยในปี 2564 มีการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสูง เช่น สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 3,545.47) มาเลเซีย (ร้อยละ 358.48) ออสเตรเลีย (ร้อยละ 305.49) สิงคโปร์ (ร้อยละ 280.61) และสหราชอาณาจักร (ร้อยละ 36.56)

ปี 2564 ไทยส่งออกมังคุด ไปยังประเทศสำคัญ

	จีน	มูลค่า 15,966.32 ล้านบาท 231,689 ตัน
	เวียดนาม	มูลค่า 679.78 ล้านบาท 16,441 ตัน
	ฮ่องกง	มูลค่า 213.83 ล้านบาท 3,393 ตัน
	เกาหลีใต้	มูลค่า 75.85 ล้านบาท 587 ตัน
	สหรัฐอเมริกา	มูลค่า 37.98 ล้านบาท 118 ตัน

การผลิต ในปี 2564 ประเทศไทยมีเนื้อที่ให้ผลผลิตมังคุด ทั่วประเทศ 424,690 ไร่ ลดลงจากปีก่อน (430,074 ไร่) ร้อยละ 1.25 มีผลผลิต 270,441 ตัน ลดลงจากปีก่อน (336,861 ตัน) ร้อยละ 19.72 เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย และการโค่นต้นมังคุดที่อายุมาก เพื่อเปลี่ยนไป ปลูกทุเรียน

สำหรับปี 2565 คาดว่าปริมาณผลผลิต 342,463 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 26.63 เนื่องจากสภาพอากาศ เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำเพียงพอ และคาดว่าไม่มีฝนตก ในช่วงออกดอก ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ราคา ราคามังคุดเกรดคละ ที่เกษตรกรขายได้ในปี 2564 กิโลกรัมละ 48.77 บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 39.63 บาท ในปีที่ผ่านมา หรือร้อยละ 23.06 เนื่องจากผลผลิต ภาคตะวันออกลดลง ประกอบกับผลผลิตคุณภาพดีกว่าปี ที่ผ่านมา ทำให้ราคามังคุดในช่วงต้นฤดูสูง

การส่งออก ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกมังคุดรายใหญ่ของโลก ส่วนใหญ่จะส่งออกมังคุดผลสด ปี 2564 ไทยส่งออก มังคุดสดไปตลาดโลก 256,266 ตัน มูลค่า 17,089 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.77 เทียบกับปีก่อน ตลาดส่งออกสำคัญ คือ จีน เวียดนาม และฮ่องกง มีสัดส่วนต่อมูลค่าการส่งออก ร้อยละ 93.43 3.98 และ 1.25 ตามลำดับ โดยในปี 2561 2562 และ 2563 ไทยมีปริมาณส่งออก 185,698 409,028

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

- ส่งเสริมการตลาดภายในประเทศ ทั้งออฟไลน์และออนไลน์ (เพิ่มจุดขาย) ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เพื่อกระจายผลผลิตถึงผู้บริโภค โดยตรง รวมถึงประชาสัมพันธ์คุณประโยชน์ของมังคุด
- ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการแปรรูปมังคุด เช่น น้ำ มังคุด แยมมังคุด มังคุดกวน เครื่องสำอาง เป็นต้น เพื่อเพิ่มมูลค่าและลด ปัญหาสินค้าล้นตลาด
- ผลักดันและขยายการส่งออกไปยังตลาดใหม่ในต่างประเทศเพิ่มขึ้น
- ควบคุมผลผลิตให้มีคุณภาพสม่ำเสมอ ตรงตามความต้องการของตลาด เป็นไปตามมาตรฐานและข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า
- พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สามารถยืดอายุ และเหมาะสมกับการขนส่ง

อ้างอิง

- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2565). สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2565 (ออนไลน์) www.oae.go.th. สืบค้นวันที่ 19 เม.ย. 2565
- MGR ONLINE (2565) เกษตรยะลาเตรียมยื่นคำขอ “มังคุดในสายหมอกเบตง” เป็นพืช GI จังหวัด ชนิดใหม่ <https://mgronline.com/south/detail/9650000034132> สืบค้นวันที่ 19 เม.ย. 2565

ภาคกลาง

มะม่วงน้ำดอกไม้ ราคาพุ่ง ตอรับกระแสความนิยม

กรมการค้าภายใน เปิดเผยว่า หลังจากที่กรมได้ดำเนินการแทรกแซง รับซื้อมะม่วงน้ำดอกไม้ มะม่วงฟ้าลั่น เพชรบ้านลาด ในพื้นที่ พิจิตร สุโขทัย กำแพงเพชร รวมถึงเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและกระจายผลไม้ออกจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค ประกอบกับกระแสคนไทยบริโภคข้าวเหนียวมะม่วงเพิ่มขึ้น ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้จากการขายมะม่วงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

การผลิต

ปี 2564 พื้นที่ปลูกมะม่วงทั่วประเทศ 913,901 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกมะม่วง 200,932 ครัวเรือน มีผลผลิตทั้งประเทศ 903,311.82 ตัน โดยมะม่วงจะออกดอกติดผลในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม และเก็บเกี่ยวเดือนมีนาคม - เมษายน พันธุ์ที่นิยม เช่น น้ำดอกไม้ เขียวเสวย ฟ้าลั่น อกร่อง มั่นขุนศรี โชคนันต์ มหาชนก จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ได้แก่

- พิษณุโลก (102,712 ไร่)
- เชียงใหม่ (74,409 ไร่)
- เลย (51,435 ไร่)
- ประจวบคีรีขันธ์ (51,370 ไร่)
- ลำพูน (50,622 ไร่)
- สุโขทัย (47,920 ไร่)

การตลาด

ตลาดมะม่วงเป็นที่นิยมอีกครั้ง จากกระแสคนรักคนไทยขึ้นโชว์เพลงบนเวทีระดับโลกที่สหรัฐอเมริกา โดยนำ “การกินข้าวเหนียวมะม่วง” ขึ้นแสดงบนเวที ทำให้ข้าวเหนียวมะม่วงโด่งดังในระดับนานาชาติ และยอดขายข้าวเหนียวมะม่วงเพิ่มขึ้น ประกอบกับที่กระทรวงพาณิชย์ช่วยรับซื้อพยุงราคา ส่งเสริมการทำตลาด เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและกระจายผลไม้ออกจากผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการขายมะม่วงเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

ต้นเดือนมีนาคม ที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์เข้าไปรับซื้อมะม่วงน้ำดอกไม้ มะม่วงฟ้าลั่น มะม่วงเพชรบ้านลาด ในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จังหวัดพิจิตร สุโขทัย กำแพงเพชร เพื่อช่วยพยุงราคาไม่ให้ตกต่ำ

ล่าสุด ราคามะม่วงน้ำดอกไม้เกรดคุณภาพราคา 25-35 บาท/กิโลกรัม (ปีก่อน 22-25 บาท/กิโลกรัม) ละครเกรดราคา 11-13 บาท/กิโลกรัม (ปีก่อน 8-12 บาท/กิโลกรัม)

การส่งออก

ในปี 2564 ไทยส่งออกมะม่วงสดไปตลาดคู่ค้าสำคัญเป็นปริมาณ 113,806 ตัน มูลค่า 2,934.61 ล้านบาท อัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 50.25 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แม้จะเกิดการแพร่ระบาดของโควิด -19 แต่การส่งออกมะม่วงของไทยยังคงมีศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

สำหรับไตรมาสแรกของปี 2565 (มกราคม - มีนาคม) ไทยส่งออกมะม่วงสดเป็นปริมาณ 30,433 ตัน มูลค่า 765.31 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 3.64 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ มาเลเซีย (ร้อยละ 41.38 ของมูลค่าการส่งออกมะม่วงสดของไทย) รองลงมา คือ เกาหลีใต้ เวียดนาม ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ มีสัดส่วนร้อยละ 31.31 10.90 5.73 และ 2.65 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. เกษตรกรและผู้ส่งออกควรวางแผนการผลิต และการส่งออกล่วงหน้า เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
2. สนับสนุนการขึ้นทะเบียนมะม่วงเฉพาะถิ่น ให้เป็นสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indicator: GI) เช่น มะม่วงยายกล่ำนนทบุรี มะม่วงน้ำดอกไม้คังบางกระเจ้า
3. เร่งขยายตลาดใหม่เพิ่มขึ้น เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป และจีน ตามกระแสที่กำลังเป็นที่นิยม สำหรับการส่งออกไปประเทศที่มีระยะทางไกล จะต้องพัฒนาสินค้าให้ได้คุณภาพเป็นที่ยอมรับเมื่อถึงปลายทาง
4. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถรักษาคุณภาพ และเหมาะสมกับการขนส่ง
5. นำเทคโนโลยี นวัตกรรม (R&D) เข้ามาช่วยปรับปรุงพันธุ์ ยืดอายุของสินค้า และพัฒนาสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด

อ้างอิง

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (2565). สถิติมะม่วง : <https://production.doae.go.th/>. สืบค้นวันที่ 25 เม.ย. 2565

ไทยรัฐออนไลน์ (2565). กรมการค้าภายในเผยมะม่วงน้ำดอกไม้ราคาพุ่ง 10 บาท : <https://www.thairath.co.th/business/economics/2371795>.

สืบค้นวันที่ 25 เม.ย. 2565

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2565). ส่งออกมะม่วงน:

<http://www2.ops3.moc.go.th/>. สืบค้นวันที่ 25 เม.ย. 2565

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แตงโมไร้เมล็ดสมุทรดี แตงสายพันธุ์ใหม่สร้างรายได้คนบึงกาฬ

เกษตรกรบ้านโนนสมบูรณ์ ต.โนนสมบูรณ์ อ.เมือง จ.บึงกาฬ ร่วมกันปลูกแตงโมไร้เมล็ดสมุทรดี กว่า 20 ไร่ โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนสายพันธุ์จาก นิชาพาฟาร์ม จ.ชลบุรี ที่มีการพัฒนาสายพันธุ์ ร่วมกับ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตแตงโมและพืชผักปลอดภัย

แตงโมไร้เมล็ดสมุทรดี เป็นสายพันธุ์โตเร็วให้ผลผลิตดี ใช้น้ำน้อย แข็งแรงต้านทานโรคดี เหมาะกับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีดินแร่ธาตุสูง อุ่นน้ำดี ระบายน้ำได้คล่อง ปลูกได้ในฤดูแล้งและฤดูหนาว ผลกลมรี เปลือกสีเขียวเข้มอมดำ เปลือกหนากว่าแตงโมชนิดอื่น เนื้อแน่น รสหวาน เมล็ดอ่อนสีขาวเหมือนแตงกวา มีเมล็ดสีน้ำตาลปนมาบ้างผลละประมาณ 10-15 เมล็ด มีตลาดรองรับและให้ราคาสูงกว่าแตงโมสายพันธุ์อื่น

การผลิต

แตงโมเป็นพืชอายุสั้น ใช้น้ำน้อย เป็นพืชทางเลือกเหมาะกับสภาพอากาศของประเทศไทย นิยมปลูกหลังช่วงเก็บเกี่ยวข้าวในเดือนพฤศจิกายน ใช้เวลาปลูก 2 เดือนเศษ หรือ 60-70 วัน สามารถเก็บผลผลิตได้ในช่วงปลายเดือนมกราคม เป็นช่วงที่ให้ผลผลิตดี และแตงโมออกสู่ตลาดน้อย ทำให้มีราคาสูงถึง 9-10 บาทต่อกิโลกรัม แตงโมพันธุ์ธรรมดาที่นิยมปลูก ได้แก่ จินตหรา ตอร์ปิโด กิโนรี ไดอานา และพันธุ์ไร้เมล็ด

ในปี 2564 ทั่วประเทศ มีเกษตรกรผู้ปลูกแตงโมเนื้อ 13,970 ครัวเรือน เนื้อที่ปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิต 33,688.41 ไร่ เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 86,917.972 ตัน เมื่อเทียบกับปี 2563 เนื้อที่ปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิตลดลงร้อยละ 47.29 แต่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.87

ราคา แตงโมไร้เมล็ดสมุทรดีขายได้ กิโลกรัมละ 9-10 บาท พื้นที่เพียง 1 ไร่ จะได้ผลผลิต 5-6 พันกิโลกรัม หรือประมาณ 4 หมื่นบาทต่อไร่ โดยหากพื้นที่ประมาณ 11 ไร่ จะทำรายได้ไม่ต่ำกว่าครึ่งละ 3 แสนบาท

ช่องทางจำหน่าย พ่อค้าแม่ค้าผู้รับซื้อแตงโม จะมารับซื้อหน้าสวน สำหรับราคาผลใหญ่ กิโลกรัมละ 9 บาท ขนาดกลาง 7 บาท และขนาดเล็ก 5 บาท ถือว่าเป็นผลไม้ที่ขายได้ราคาสูงชนิดหนึ่ง

การส่งออก ปี 2564 ไทยมีการส่งออกแตงโม 2,177.70 ตัน มูลค่า 41,659,741 บาท ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ สิงคโปร์ รัสเซีย มาเลเซีย ลาว และเมียนมา มีสัดส่วนร้อยละ 39.15 20.70 13.90 12.23 และ 4.56 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า

1. แตงโมเป็นพืชทางเลือกศักยภาพ ควรส่งเสริมองค์ความรู้เกษตรกรตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการผลิต เก็บเกี่ยว และการรักษาคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อเสริมรายได้ช่วงหลังฤดูการทำนา
2. ส่งเสริมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ ให้ตอบสนองความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. เพิ่มช่องทางจำหน่ายที่ทันสมัย เช่น ช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงผู้บริโภคโดยตรง
4. ส่งเสริมการขยายตลาดส่งออก โดยเฉพาะส่งออกประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน และตะวันออกกลาง (สหรัฐอเมริกาบราซิล ชาติอู่อาระเบีย และคูเวต เป็นต้น)
5. ปรับปรุงรูปแบบผลผลิตให้มีเอกลักษณ์และแปลกใหม่ เช่น การคลุมผลแตงโมให้มีรูปทรงต่าง ๆ เช่น รูปหัวใจเพื่อจำหน่ายช่วงวาเลนไทน์ เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า

อ้างอิง

1. Thai PBS News. แตงโมสมุทรดี แตงสายพันธุ์ใหม่สร้างรายได้คนบึงกาฬ :ออนไลน์ <https://www.youtube.com/watch?v=EETLyAM90T4> (สืบค้นวันที่ 22 เม.ย. 2565)
2. กรุงเทพธุรกิจ. ปลูก “แตงโม” ทำเงินมากกว่าข้าว! 4หมื่น/ไร่ : ออนไลน์ <https://www.bangkokbiznews.com/business/985614> (สืบค้นวันที่ 22 เม.ย. 2565)
3. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
4. ระบบสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตร. รายงานข้อมูลภาวะการผลิตพืช “แตงโมเนื้อ”ออนไลน์<https://production.doae.go.th/service/data-state-location/index> (สืบค้นวันที่ 22 เม.ย. 2565)